Na temelju članka 37. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispravak, 90/11., 16/12., 86/12., 94/13. i 152/14.), ministar znanosti, obrazovanja i sporta donosi

PRAVILNIK

O IZVOĐENJU IZLETA, EKSKURZIJA I DRUGIH ODGOJNO-OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI IZVAN ŠKOLE

Interno pročišćeni tekst Pravilnika o izvođenju izleta, ekskurzija i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole (Narodne novine, broj 87/14. i 81/15.)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se načini, uvjeti, mjere sigurnosti te prava i obveze korisnika i davatelja usluga u izvedbi poludnevnih i jednodnevnih izleta, višednevnih ekskurzija, terenske nastave, škole u prirodi (u daljnjem tekstu: izvanučionička nastava) i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti, a koje se ostvaruju u mjestu i izvan mjesta u kojem je smještena osnovna ili srednja škola ili učenički dom (u daljnjem tekstu: školska ustanova).

(2) Putovanja čija je jedina svrha zabava i rekreacija učenika i koja nisu u funkciji realizacije nacionalnoga kurikuluma i nastavnoga plana i programa, ne smatraju se izvanučioničkom nastavom te ih školska ustanova ne smije provoditi.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Članak 2.

(1) *Izvanučionička nastava* je oblik nastave koji podrazumijeva ostvarivanje planiranih programskih sadržaja izvan školske ustanove. U izvanučioničku nastavu spadaju: školski izleti, školske ekskurzije, terenska nastava i škola u prirodi.

(2) *Školski izlet* je oblik izvanučioničke nastave koji obuhvaća poludnevni ili cjelodnevni zajednički odlazak učenika i učitelja/nastavnika/odgajatelja (u daljnjem tekstu: učitelj) u mjesto u kojem je škola ili izvan njega, a koji organizira škola u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća.

(3) *Školska ekskurzija* je oblik izvanučioničke nastave koji obuhvaća višednevno putovanje radi posjeta prirodnim, kulturnim, povijesnim, sportskim i tehničkim središtima koje organizira škola u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća.

(4) *Terenska nastava* je oblik izvanučioničke nastave koji se izvodi u izvornoj stvarnosti, s ciljem njenog upoznavanja u kojoj se mogu primjenjivati i istraživačke metode.

(5) *Škola u prirodi* je oblik višednevne nastave koja se održava izvan mjesta stanovanja u prirodnom odredištu, s odgovarajućim uvjetima prilagođenim učenju i poučavanju u zatvorenome i otvorenome prostoru. U pravilu se organizira za učenike trećega i/ili četvrtoga razreda osnovne škole, odnosno u skladu s razvojnim sposobnostima učenika s teškoćama u razvoju.

(6) *Druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole su škola plivanja, posjet ili sudjelovanje u* kulturnim i sportskim manifestacijama i događajima te druge aktivnosti koje su u funkciji ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća kulturne i javne djelatnosti školske ustanove.

(7) *Škola plivanja* je specifičan obvezujući oblik nastave Tjelesne i zdravstvene kulture koji se u pravilu ostvaruje s učenicima drugoga ili trećega razreda osnovne škole.

(8) *Posjet* je poseban oblik odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole. Izvodi se na lokalitetu od posebne vrijednosti (arheološke, geološke, botaničke…), u ustanovama i institucijama (muzej, galerija, kazalište, kino, tvornica, elektrana, vatrogasna postaja…) i sl. u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća.

Članak 3.

(1) Korisnicima usluga u aktivnostima izvanučioničke nastave i drugim odgojno-obrazovnim aktivnostima izvan škole prema ovom Pravilniku smatraju se učenici koji sudjeluju u izvanučioničkoj nastavi i njihovi roditelji/skrbnici/udomitelji, učitelji, stručni suradnici te ravnatelji (u daljnjem tekstu: korisnici usluga).

(2) Davateljima usluga u aktivnostima izvanučioničke nastave smatraju se turističke agencije, kulturne ili javne ustanove te druge pravne i fizičke osobe koje mogu sudjelovati u provedbi izvanučioničke nastave (u daljnjem tekstu: davatelji usluga).

II. NAČINI OSTVARIVANJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI IZVAN ŠKOLE

Školski kurikulum

Članak 4.

(1) Izvanučionička nastava planira se godišnjim planom i programom rada školske ustanove i/ili školskim kurikulumom za svaki razred/razredni odjel/odgojno-obrazovnu skupinu (u daljnjem tekstu: razred).

(2) Pravo predlaganja izvanučioničke nastave, u skladu s nastavnim planom i programom, za učenike jednog ili više razreda u dogovoru s učenicima i roditeljima ima učitelj, stručni suradnik, ravnatelj školske ustanove i roditelj/ skrbnik/udomitelj (u daljnjem tekstu: roditelj).

(3) Godišnjim planom i programom rada i/ili školskim kurikulumom utvrđuje se odredište, okvirno vrijeme realizacije, vrijeme trajanja, nositelji realizacije, način realizacije i vrednovanja te potrebna financijska sredstva za realizaciju izvanučioničke nastave za svaki razred.

(4) Iznimno, ako zbog opravdanih razloga na početku školske godine pojedina izvanučionička nastava nije planirana ili dođe do promjena, naknadnu odluku o njezinoj pripremi i provedbi na prijedlog osoba iz stavka 2. ovoga članka Pravilnika i

uz mišljenje vijeća roditelja donosi školski/domski odbor (u daljnjem tekstu: školski odbor).

(5) Druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole planiraju se godišnjim planom i programom rada i/ili školskim kurikulumom.

(6) Izvanučionička nastava ili druga odgojno-obrazovna aktivnost čija je realizacija planirana za rujan tekuće školske godine može se uz suglasnost školskoga odbora realizirati prije donošenja godišnjega plana i programa i/ili školskoga kurikuluma.

Članak 5.

(1) Razrednik je na početku školske godine, prije donošenja školskog kurikuluma i godišnjeg plana i programa dužan roditelje obavijestiti o predloženom planu izvanučioničke nastave te drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole koje je unaprijed moguće planirati.

(2) Školska ustanova dužna je od roditelja zatražiti pisanu suglasnost za sudjelovanje djeteta u izvanučioničkoj nastavi najmanje sedam dana prije njezina izvođenja.

(3) Za posjet ili sudjelovanje u kulturnim i sportskim manifestacijama i događajima te drugim aktivnostima koje su u funkciji ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća kulturne i javne djelatnosti školske ustanove potrebno je zatražiti pisanu suglasnost roditelja tri dana prije njegova izvođenja, osim u slučaju da se planira dvodnevni ili višednevni posjet za koji je potrebno tražiti pisanu suglasnost sukladno stavku 2. ovoga članka Pravilnika.

(4) Iznimno od stavka 2. i 3. ovoga članka, pisana suglasnost roditelja nije potrebna za:

- odlazak na nastavu izvan škole koja je dio praktične nastave za učenike strukovnih škola,
- odlazak na predstave, koncerte i sl. koji se za učenike organiziraju na temelju godišnje ili druge vrste pretplate, a za koje je škola dužna na internetskim stranicama istaknuti obavijest o vremenu održavanja svake pojedine predstave, koncerta i sl..

Trajanje izvanučioničke nastave i mjesto ostvarivanja

Članak 6.

(1) Prema trajanju izvanučionička nastava može biti poludnevna, dnevna ili višednevna.

(2) Izvanučionička nastava može se ostvarivati u mjestu stanovanja, užem zavičaju, drugom dijelu Republike Hrvatske ili u inozemstvu.

(3) Višednevna izvanučionička nastava mora se ugovarati minimalno na bazi polupansiona odnosno trebaju biti osigurana najmanje dva obroka za korisnike usluga.

(4) Mjesto ostvarivanja i trajanje svake izvanučioničke nastave mora biti usklađeno s dobi učenika i propisanim nastavnim planom i programom ili predmetnim kurikulumom.

Članak 7.

(1) Izvanučionička nastava za učenike osnovne škole organizira se na području Republike Hrvatske.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka izvanučionička nastava za učenike osnovne škole može se organizirati i u inozemstvu, uz pisanu suglasnost roditelja i odluku školskog odbora.

Članak 8.

(1) Izvanučionička nastava u pravilu se ostvaruje u nastavne dane.

(2) Izvanučionička nastava u trajanju do šest sunčanih sati može se organizirati za sve učenike bez obzira na dob.

(3) Za učenike od trećega razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje škole može se organizirati i cjelodnevna ili višednevna izvanučionička nastava.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, u školama s manjim brojem učenika izvanučionička nastava može se organizirati sukladno stavku 3. ovoga članka i za učenike od I. do III. razreda osnovne škole.

(5) Višednevna izvanučionička nastava može za učenike osnovne škole trajati do pet nastavnih dana, a za učenike srednje škole do sedam nastavnih dana.

(6) U pravilu se višednevna izvanučionička nastava organizira za učenike III. i IV. razreda osnovne škole kao škola u prirodi te za učenike završnih razreda osnovne i srednje škole kao školska ekskurzija ili višednevna terenska nastava.

(7) Ako se izvanučionička nastava planira u vrijeme učeničkog odmora ili blagdana, škola je dužna voditi računa o poštivanju vjerskih i drugih prava učenika.

Sudjelovanje učenika

Članak 9.

(1) Za realizaciju svih oblika izvanučioničke nastave potrebna je pisana suglasnost dvije trećine roditelja učenika razrednoga odjela i/ili odgojno-obrazovne skupine.

(2) Ako je za ostvarivanje ciljeva nastavnoga programa ili kurikuluma predviđeno provođenje izvanučioničke nastave ili druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole, iste su u pravilu obvezne za sve učitelje i učenike osnovne ili srednje škole izuzev za one koji zbog zdravstvenih razloga u istima ne mogu ili temeljem Ustavom i drugim propisima zajamčenih prava i sloboda nisu obvezni sudjelovati.

Planiranje i realizacija

Članak 10.

(1) Izvanučioničku nastavu u pravilu planira i organizira razrednik u skladu s propisima koji uređuju sustav odgoja i obrazovanja, prometa, pružanja usluga u turizmu ili drugim propisima.

(2) Učitelj ili stručnih suradnik koji planira, dogovara i organizira izvanučioničku nastavu imenuje se učiteljem voditeljem, a drugi učitelji ili stručni suradnici u pratnji imenuju se učiteljima pratiteljima.

(3) Ako učitelj voditelj izvanučioničke nastave nije razrednik, razrednik je dužan pomoći učitelju voditelju u pripremi izvanučioničke nastave te sudjelovati u realizaciji kao učitelj pratitelj.

(4) Ako u izvanučioničkoj nastavi sudjeluje više razrednih odjela za voditelja se imenuje samo jedan učitelj ili stručni suradnik.

(5) Učitelj pratitelj mora biti član razrednog vijeća razreda za koji se organizira izvanučionička nastava ili stručni suradnik školske ustanove.

(6) Iznimno, pratitelj za učenike razredne nastave može biti i učitelj predmetne nastave koji može sudjelovati u ostvarivanju predviđenih aktivnosti za učenike.

(7) Za svaki oblik izvanučioničke nastave učitelj voditelj izrađuje izvedbeni plan i program s odgojno-obrazovnim ciljevima, ishodima učenja, tijekom aktivnosti te načinima praćenja i vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda.

(8) Za terensku nastavu učitelj voditelj izrađuje izvedbeni plan i program koji obuhvaća odgojno-obrazovne ciljeve, ishode učenja, nastavna sredstva, oblike rada, metode, tehnike i postupke istraživanja, načine i oblike praćenja te elemente i kriterije vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda.

(9) Odgojno-obrazovni ciljevi i ishodi učenja u terenskoj nastavi proizlaze iz nastavnoga programa pojedinih nastavnih predmeta, predmetnih kurikuluma i nacionalnoga kurikuluma.

(10) Realizirani oblici izvanučioničke nastave upisuju se u odgovarajuću pedagošku dokumentaciju i evidenciju.

Članak 11.

(1) Za ostvarivanje izvanučioničke nastave odgovorni su učitelj voditelj, učitelj pratitelj i ravnatelj školske ustanove.

(2) Uz učitelja voditelja za svaku izvanučioničku nastavu potrebno je imenovati učitelja pratitelja.

(3) Za učenike s teškoćama pratnja se organizira u skladu s odredbama Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja.

(4) Za druge odgojno-obrazovne aktivnosti koje se ostvaruju u školskom dvorištu ili neposrednoj blizini škole nije potrebno osigurati pratitelja osim ako je pomoć potrebna učeniku s teškoćama.

Članak 12.

Javni poziv za ponude

(1) Školska ustanova samostalno organizira posjet kulturnim i javnim ustanovama te sudjelovanje u kulturnim i sportskim manifestacijama i događajima, kao i druge aktivnosti koje su u funkciji ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća kulturne i javne djelatnosti školske ustanove.

(2) Školska ustanova može organizirati poludnevni ili jednodnevni školski izlet i terensku nastavu samostalno ili uz angažiranje davatelja usluga.

(3) Školska ustanova može samostalno, u skladu s propisima koji uređuju promet, pružanje usluga u turizmu i drugim propisima, za svoje učenike organizirati poludnevni ili jednodnevni školski izlet i terensku nastavu.

(4) U slučaju da školska ustanova angažira davatelja usluga za realizaciju usluga iz stavka 3. ovoga članka, ponude za izvanučioničku nastavu iz ovoga stavka prikuplja učitelj voditelj i učitelj/i pratitelj/i, a mogu ih prikupiti i roditelji učenika i/ili učenici. Učitelj voditelj i učitelj/i pratitelj/i odabrat će najmanje tri ponude koje ispunjavaju tražene uvjete i predstaviti ih na roditeljskome sastanku svih roditelja učenika za koje se organizira izvanučionička nastava, najkasnije 30 dana prije realizacije.

(5) Odluku o odabiru ponude donose roditelji i učitelj voditelj i učitelj/i pratitelj/i većinom glasova nazočnih. Odluka roditelja je konačna.

(6) U slučaju da dvije ili više ponuda dobiju isti broj glasova, glasovanje se ponavlja za ponude koje su dobile isti broj glasova, a u slučaju da odabrani davatelj usluga ne može pod traženim uvjetima realizirati odabranu ponudu, realizirat će se ponuda drugorangiranoga potencijalnog davatelja usluga.

(7) Za višednevnu izvanučioničku nastavu školska ustanova mora angažirati davatelja usluga sukladno propisima koji uređuju promet, pružanje usluga u turizmu i drugim propisima.

(8) Za višednevnu izvanučioničku nastavu školska ustanova obvezno objavljuje javni poziv za ponude na naslovnoj internetskoj stranici školske ustanove u izborniku pod nazivom ponude.

(9) Iznimno od stavka 7. ovoga članka, školske ustanove u kojima se provodi odgoj i obrazovanje po posebnim programima za djecu s teškoćama u razvoju, a koje posjeduju vlastito i potrebama djece prilagođeno prijevozno sredstvo, samo za prijevoz učenika ne moraju angažirati davatelja usluga.

(10) Iznimno od stavka 7. ovoga članka za višednevnu izvanučioničku nastavu koju sufinancira osnivač školske ustanove ili koja se provodi u objektima osnivača ili koja se provodi u sklopu razmjene učenika ili u sklopu projekta, školska ustanova nije dužna objaviti javni poziv.

(11) Školske ustanove s manjim brojem učenika mogu zajednički planirati, organizirati i realizirati izvanučioničku nastavu u skladu s odredbama Pravilnika. Za višednevnu izvanučioničku nastavu javni poziv objavljuje se na internetskim stranicama obiju školskih ustanova, a ponude se dostavljaju na adresu samo jedne školske ustanove.

Članak 13.

(1) Ponudu na javni poziv može dostaviti turistička agencija, odnosno druga fizička ili pravna osoba (u daljem tekstu:potencijalni davatelj usluge) koja za takve usluge ispunjava uvjete određene propisima koji uređuju pružanje usluga u turizmu ili posebnim propisima.

(2) Na javni poziv ne može se javiti potencijalni davatelj usluge koji je radnik školske ustanove koja objavljuje poziv ili član njegove uže obitelji.

(3) Javni poziv objavljuje se na obrascu koji je sastavni dio Pravilnika. Na svakom obrascu upisuje se broj javnoga poziva za ponudu.

(4) Javni poziv školska ustanova objavljuje najkasnije tri mjeseca prije predviđene realizacije s rokom za dostavu ponuda u trajanju od najmanje osam (8) radnih dana. Otvaranje ponuda provodi se najranije tri (3) radna dana nakon isteka roka za dostavu ponuda.

(5) U slučaju da se višednevna izvanučionička nastava ostvaruje na početku školske godine, škola je javni poziv dužna objaviti najkasnije 30 dana prije kraja prethodne nastavne godine.

(6) Potencijalni davatelj usluga je obvezan dostaviti ponude do roka naznačenog u obrascu, u zatvorenoj omotnici s naznakom »Javni poziv – ne otvaraj« i brojem ponude.

(7) Potencijalni davatelj usluga se može javiti za realizaciju jedne ili više odnosno svih traženih ponuda školske ustanove s brojem ponude na obrascu.

(8) U slučaju da se potencijalni davatelj usluga javlja na više ponuda, posebne omotnice iz stavka 6. ovoga članka može dostaviti u jednoj omotnici s naznakom »Javni poziv – ne otvaraj« s brojevima svih ponuda.

(9) Ako na javni poziv u propisanom roku pristigne samo jedna ponuda koja ispunjava propisane uvjete, ta će se razmatrati.

(10) Ponude pristigle nakon roka navedenog u javnome pozivu neće se razmatrati.

(11) Ako na javni poziv ne pristigne ni jedna ponuda koje ispunjava uvjete ili Povjerenstvo nije odabralo ni jednu ponudu, poziv se ponavlja najkasnije dva mjeseca prije predviđene realizacije višednevne izvanučioničke nastave. Rok za dostavu ponuda je najmanje osam (8) radnih dana, a otvaranje ponuda provodi se najranije tri (3) radna dana nakon isteka roka za dostavu ponuda.

Odabir ponude

Članak 14.

(1) Za svaku izvanučioničku nastavu imenuje se posebno Povjerenstvo za provedbu javnoga poziva i izbor najpovoljnije ponude (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), a čine ga ravnatelj školske ustanove (u daljnjem tekstu: ravnatelj), razrednik, učitelj voditelj, predstavnik roditelja, a za učenike od V. do VIII. razreda osnovne škole kao i za učenike srednje škole i predstavnik učenika. Kada se ista izvanučionička nastava planira za više razrednih odjela/odgojno-obrazovnih skupina, u Povjerenstvo se imenuje razrednik, roditelj i učenik svakoga razrednog odjela/odgojno-obrazovne skupine.

(2) Učenici imenovani u Povjerenstvo sudjeluju u radu Povjerenstva, imaju pravo davanja mišljenja, ali nemaju pravo odlučivanja.

(3) Nakon donošenja školskoga kurikuluma te godišnjega plana i programa rada školske ustanove, a najkasnije 7 dana prije objave javnoga poziva ravnatelj na prijedlog učiteljskog/nastavničkog/domskog vijeća (u daljnjem tekstu: učiteljsko vijeće) imenuje Povjerenstvo.

(4) Broj članova Povjerenstva mora biti neparan. U slučaju da je broj članova paran, u Povjerenstvo se imenuje jedan učitelj ili stručni suradnik pratitelj.

(5) Povjerenstvo radi na sastancima na kojima se vodi zapisnik. Članovi Povjerenstva na prvom sastanku između sebe biraju predsjednika. Odluke Povjerenstva su pravovaljane ako za njih glasuje većina od ukupnog broja članova s pravom odlučivanja.

(6) Za odabir ponuda na temelju zajednički objavljenoga javnog poziva dviju školskih ustanova imenuje se zajedničko Povjerenstvo u čijem radu sudjeluju učitelji, roditelji, ravnatelji i učenici obiju školskih ustanova te se odabir ponuda provodi sukladno odredbama članka 13., 14. i 15. Pravilnika.

(7) Obveze Povjerenstva su:

- donijeti odluku o datumu objave i sadržaju javnoga poziva,
- popuniti obrazac javnoga poziva na način da se jasno može utvrditi:
  - mjesto i vrijeme realizacije,
  - vrsta prijevoza,
  - ulaznice za svako mjesto koje će učenici posjetiti,
  - potreba angažiranja turističkoga vodiča za lokalitete na kojima uslugu turističkog vođenja može pružati samo ovlašteni turistički vodič,
  - potreba smještaja i to s jasnom naznakom smještaja,
  - način prehrane koji mora biti minimalno na bazi polupansiona, odnosno dva obroka za korisnike usluga,
- odrediti trajanje objave javnoga poziva na naslovnoj internetskoj stranici školske ustanove, a koje ne može biti kraće od osam (8) radnih dana,
- objaviti javni poziv,
- odrediti datum i vrijeme javnoga otvaranja ponuda, koje može biti najranije tri radna (3) dana nakon završetka javnoga poziva,
- odabrati najmanje tri (3) ponude koje će biti predstavljene roditeljima, osim u slučaju da na javni poziv pristigne manje ponuda koje ispunjavaju propisane uvjete,
- objaviti na naslovnoj internetskoj stranici školske ustanove popis odabranih ponuda te potencijalnim davateljima usluga najkasnije tri dana nakon izvršenog izbora dostaviti pisani poziv za predstavljanje ponude na roditeljskome sastanku.

(8) Ako su tijekom provedbe javnoga poziva utvrđeni propusti ili nepravilnosti, Povjerenstvo donosi odluku o poništenju javnoga poziva koja se objavljuje na naslovnoj internetskoj stranici školske ustanove.

Članak 15.

(1) Na sastanku Povjerenstva predsjednik otvara i čita ponude pristigle na javni poziv, a podaci iz sadržaja ponude unose se u zapisnik.

(2) Otvaranju ponuda mogu nazočiti predstavnici potencijalnih davatelja usluga bez prava sudjelovanja.

(3) U izbor ulaze sve ponude koje ispunjavaju uvjete.

(4) Povjerenstvo izabire najmanje tri ponude koje će biti predstavljene roditeljima učenika za koje se organizira višednevna izvanučionička nastava, osim u slučaju da na javni poziv pristigne manje ponuda koje ispunjavaju propisane uvjete.

(5) Na roditeljskome sastanku roditelja učenika za koje se organizira višednevna izvanučionička nastava odabrani potencijalni davatelji usluga iz stavka 4. ovoga članka mogu prezentirati ponude i to isključivo prema podacima traženim i dostavljenim u ponudi. U slučaju da se potencijalni davatelj ne može odazvati pozivu, ponudu će predstaviti učitelj voditelj. Vrijeme trajanja pojedine prezentacije sukladno broju odabranih ponuda unaprijed određuje Povjerenstvo.

(6) Odluka o odabiru ponude donosi se sukladno članku 12. stavku 5. i 6.

III. OBVEZE I PRAVA KORISNIKA I DAVATELJA USLUGA

Obveze i prava ravnatelja

Članak 16.

(1) **Obveze ravnatelja školske ustanove** su:

a) osigurati učenicima i učiteljima organizaciju i realizaciju izvanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole u skladu s nastavnim programom ili kurikulumom te odredbama ovog Pravilnika,

b) poticati učitelje i stručne suradnike na provođenje izvanučioničke nastave,

c) omogućiti učiteljima sudjelovanje na stručnim skupovima vezanim uz planiranje i ostvarivanje izvanučioničke nastave,

d) omogućiti učiteljima, stručnim suradnicima, učenicima i roditeljima predlaganje ostvarivanja izvanučioničke nastave i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole,

e) omogućiti objavljivanje javnoga poziva za odabir ponude,

f) osigurati zakonitost postupka izbora ponude i poštivanje ovog Pravilnika,

g) imenovati povjerenstva,

h) osigurati potrebna nastavna sredstva i pomagala za izvođenje izvanučioničke nastave u skladu s planiranim aktivnostima,

i) osigurati pratnju učenicima u skladu s propisima,

j) imenovati učitelja voditelja i učitelja pratitelja u skladu s planiranim ciljevima te ovim Pravilnikom,

k) izdati putne naloge i osigurati financijska sredstva za troškove izvanučioničke nastave i dnevnice učitelja i/ili stručnih suradnika i pratitelja djece s teškoćama u skladu s propisima,

l) osigurati zamjenu za učitelje koji su na izvanučioničkoj nastavi kako bi se rad u školskoj ustanovi nesmetano ostvarivao,

m) organizirati nastavu za učenike koji ne sudjeluju u izvanučioničkoj nastavi,

n) obavijestiti roditelje o možebitnim problemima na izvanučioničkoj nastavi,

o) omogućiti učenicima i učiteljima izlaganje radova s izvanučioničke nastave u prostoru školske ustanove ili objavu radova učenika na internetskim stranicama školske ustanove u skladu s propisima,

p) tražiti očitovanje davatelja usluga u slučaju da su uočeni propusti u realizaciji izvanučioničke nastave, odnosno tražiti postupanje u skladu s propisima,

q) podnijeti izvješće o godišnjoj realizaciji izvanučioničke nastave školskom odboru,

r) vijeću roditelja, učiteljskom vijeću i osnivaču školske ustanove.

(2) **Prava ravnatelja** su:

a) tražiti pisano izvješće učitelja o realizaciji svake izvanučioničke nastave, a u slučaju potrebe tražiti i dopune,

b) uputiti na stručno usavršavanje učitelja koji na temelju izvješća nije ostvario planirane ciljeve i zadaće ili nije postupao u skladu s odredbama ovog Pravilnika,

c) uskratiti nabavu i neopravdane izdatke za nastavna sredstva i pomagala planirana za izvođenje izvanučioničke nastave, ako nisu u skladu s planiranim aktivnostima,

d) druga prava propisana ovim Pravilnikom.

Obveze i prava učiteljskog vijeća

Članak 17.

(1) **Obveze učiteljskog vijeća** su:

a) razmotriti prijedloge za ostvarivanje izvanučioničke nastave,

b) analizirati godišnje izvješće o realizaciji izvanučioničke nastave.

c)

(2) **Prava učiteljskog vijeća** su:

a) odbiti prijedlog za izvođenje izvanučioničke nastave,

b) donijeti odluku o izricanju pedagoške mjere učeniku koji se na izvanučioničkoj nastavi nije pridržavao propisanih odredaba,

c) predložiti odgodu izvanučioničke nastave ako to zahtijevaju iznimne okolnosti.

Obveze i prava školskog odbora

Članak 18.

(1) **Obveza školskog odbora** je analizirati prijedloge izvanučioničke nastave i donijeti odluku o njihovoj provedbi prilikom donošenja godišnjeg plana i programa i/ili školskog kurikuluma, u skladu s ovim Pravilnikom.

(2) **Prava školskog odbora** su:

a) odobriti izvanučioničku nastavu koja se planira izvan granica Republike Hrvatske za učenike osnovne škole,

b) uskratiti izvanučioničku nastavu koja zbog objektivnih razloga nije bila planirana školskim kurikulumom.

Obveze i prava učitelja

Članak 19.

(1) **Obveze učitelja voditelja** su**:**

a) planirati u dogovoru s učiteljima pratiteljima i učenicima detaljan plan aktivnosti vodeći računa o sigurnosti i zdravlju učenika,

b) obavijestiti roditelje o ciljevima, zadaćama, očekivanim aktivnostima, postignućima, načinima realizacije izvanučioničke nastave, pravima i obvezama učenika i roditelja,

c) dogovoriti s davateljem usluga, institucijom, odnosno s osobama koje će sudjelovati u realizaciji izvanučioničke nastave aktivnosti, vrijeme dolaska i trajanja,

d) dati potrebne podatke turističkom pratitelju kojeg je angažirao davatelj usluga,

e) u slučaju utvrđene štete i/ili nasilja od strane učenika za vrijeme trajanja izvanučioničke nastave, o učinjenom odmah obavijestiti roditelje i ravnatelja,u slučaju bolesti učenika, ozljede ili nesreće obavijestiti roditelja učenika, a u slučaju duljeg kašnjenja u povratku obavijestiti ravnatelja,

g) podnijeti ravnatelju pisano izvješće o realizaciji izvanučioničke nastave.

(2) **Prava učitelja voditelja** su u slučaju nasilja postupiti sukladno propisima poštujući specifične uvjete, u suradnji s učiteljima pratiteljima predložiti pedagoške mjere za učenika koji je na određeni način prekršio odredbe ovoga Pravilnika ili kućnog reda školske ustanove.

Članak 20.

(1) **Obveze učitelja voditelja i učitelja pratitelja** su:

a) predlagati plan i program te odredište izvanučioničke nastave,

b) predlagati aktivnosti za učenike,

c) sudjelovati u pripremi i realizaciji predviđenih aktivnosti s učenicima,

d) pružati učenicima pomoć i dati informacije vezane uz realizaciju planiranih aktivnosti,

e) provjeriti jesu li svi učenici stigli na dogovoreno mjesto,

f) osigurati učenicima vrijeme za odmor i razmotriti prijedloge i/ili pritužbe,

g) voditi računa o zaštiti prava i sigurnosti učenika,

h) brinuti o potrebnim nastavnim sredstvima i pomagalima za realizaciju planiranih aktivnosti.

(2) **Prava učitelja voditelja i učitelja pratitelja** su:

a) sudjelovati u radu Povjerenstva,

b) zatražiti i dobiti pomoć ravnatelja i stručnih suradnika u pripremi i realizaciji izvanučioničke nastave,

c) obavijestiti ravnatelja o nepoštivanju ugovora od strane potencijalnoga davatelja usluga,

d) podmireni troškovi smještaja za višednevnu izvanučioničku nastavu,

e) naknada dnevnice za službeni put u skladu s propisima.

(3) Učitelj nema pravo na dnevnicu ako se izvanučionička nastava ili druga odgojno-obrazovna aktivnost ostvaruje u vrijeme redovite nastave u mjestu stanovanja ili u neposrednoj blizini naselja u kojoj je škola (npr. posjet, škola plivanja i sl.).

Obveze i prava učenika

Članak 21.

(1) **Obveze učenika** su:

a) sudjelovati u aktivnostima prije, tijekom i poslije izvanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti u skladu s planiranim,

b) odgovorno izvršavati preuzete zadatke i obveze,

c) pravodobno dolaziti na ugovorene sastanke,

d) ne odvajati se od razreda ili skupine bez dozvole voditelja ili pratitelja,

e) ponašati se primjereno i pristojno na svim mjestima izvanučioničke nastave, u prijevoznim sredstvima, ugostiteljskim objektima, domovima ili drugim smještajnim objektima ili ustanovama koje posjećuju, poštujući kućni red i/ili druge propise objekta u kojem borave,

f) brinuti o vlastitom zdravlju i sigurnosti i ne ugrožavati zdravlje, sigurnost i integritet drugih sudionika izvanučioničke nastave

g) ne uzimati ili poticati druge učenike na konzumaciju alkohola, duhanskih proizvoda opojnih sredstava i/ili drugih nedopuštenih sredstava,

h) izvijestiti učitelja o svakom problemu i teškoći.

(3) **Prava učenika** su:

a) pravodobno uključivanje u dogovor o odabiru odredišta izvanučioničke nastave i planiranje aktivnosti,

a) pravodobne informacije vezane uz izvanučioničku nastavu,

b) sigurno sudjelovanje u izvanučioničkoj nastavi,

c) pomoć učitelja i/ili turističkoga pratitelja.

Obveze i prava roditelja

Članak 22.

(1) **Obveze roditelja** su:

a) sudjelovanje na izvanučioničkoj nastavi s izabranim davateljem usluga potvrditi potpisivanjem ugovora,

b) informirati učitelja voditelja o eventualnim zdravstvenim ili drugim teškoćama i specifičnim potrebama učenika,

c) dati učitelju broj telefona i/ili mobilnoga uređaja na koji ga može kontaktirati u slučaju potrebe,

d) uputiti svoje dijete i upozoriti ga na norme društveno prihvatljivog ponašanja, moguće opasnosti, zabranu korištenja alkohola, opijata, nikotina i narkotika te na nužnost poštovanja odluka učitelja za vrijeme izvanučioničke nastave,

e) prihvatiti obvezu dolaska po svoje dijete u slučaju bolesti ili težih povreda određenih pravila,

f) snositi financijsku odgovornost za štetu za koju je učitelj utvrdio da je namjerno počinilo njegovo dijete.

(2) **Prava roditelja** su:

a) predložiti odredište izvanučioničke nastave u skladu s nastavnim programima,

b) potpisom suglasnosti potvrditi pristanak za sudjelovanje svog djeteta na izvanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti,

c) dobiti na vrijeme informacije vezane uz realizaciju izvanučioničke nastave kao i potrebne informacije tijekom njezine provedbe ili u drugim opravdanim slučajevima,

d) pisano zatražiti od razrednika izuzeće za sudjelovanjem djeteta u obvezatnoj izvanučioničkoj nastavi u slučaju zdravstvenih teškoća njegova djeteta ili zbog drugih opravdanih razloga,

e) postaviti upit i dobiti odgovor vezano uz uočene nedostatke u organizaciji i realizaciji izvanučioničke nastave i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti,

f) nadoknada troškova i odšteta od strane davatelja usluga u slučaju pretrpljene štete zbog propusta u organizaciji i provedbi izvanučioničke nastave.

Obveze i prava davatelja usluga

Članak 23.

(1) **Obveze davatelja usluga** su:

a) pružiti sve potrebne informacije korisnicima usluga,

b) pružiti usluge sukladno ugovorenom i posebnim propisima kojima je uređeno pružanje usluga u turizmu te prijevoz djece.

c) nadoknaditi troškove i odštetu učeniku i njegovim roditeljima u slučaju pretrpljene štete zbog propusta u organizaciji i provedbi izvanučioničke nastave i/ili postupanju protivno ugovorenom.

(2) **Prava davatelja usluga** su:

a) školskim ustanovama učiniti dostupnima informacije o ponudama dostavom promotivnih materijala, prezentacijom itd.,

b) uskratiti putovanje učeniku čiji roditelji nisu platili putovanje do roka utvrđenog ugovorom o putovanju,

c) od školske ustanove zatražiti i dobiti informacije potrebne za kvalitetnu realizaciju putovanja (ovjereni popisi učenika, podaci o specifičnim potrebama učenika, o učiteljima…).

d) u dogovoru s Povjerenstvom korigirati cijenu ponude u slučaju da se broj sudionika promijeni za 10% i više.

Članak 24.

(1) Obveze ostalih pravnih ili fizičkih osoba koje učenicima nude realizaciju planiranih ciljeva izvanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti sudjelovanjem u edukativnim programima za učenike su:

a) na zahtjev školske ustanove dostaviti plan i program s jasno razrađenim ciljevima, aktivnostima i očekivanim ishodima i planiranim pomagalima i sredstvima,
b) na zahtjev učitelja voditelja prilagoditi realizaciju ponuđenog programa potrebama i specifičnostima učenika.

(2) Pravo osoba iz stavka 1. ovoga članka je ponuditi edukativne programe školskim ustanovama.

Obveze i prava osnivača

Članak 25.

(1) Obveza osnivača školske ustanove je osigurati školskoj ustanovi sredstva za dnevnice učitelja u skladu s propisima i osiguranim sredstvima koja se za školsku ustanovu utvrđuju na godišnjoj razini.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osnivač nije dužan osigurati sredstva za dnevnice učitelja ako su osigurana u sklopu određenoga projekta, programa ili iz drugih izvora.

(3) **Pravo osnivača školske ustanove** je:

a) na zahtjev učitelja ili ravnatelja sudjelovati u realizaciji predviđene izvanučioničke nastave u mjestu u kojem je smještena škola ili na području za koji je nadležan,

b) predložiti i financirati projekte koji se ostvaruju na izvanučioničkoj nastavi ili drugim odgojno-obrazovnim aktivnostima u skladu s nastavnim programima ili kurikulumima,

c) dobiti godišnje izvješće o realizaciji izvanučioničke nastave.

Obveze agencija nadležnih za odgoj i obrazovanje

Članak 26.

Obveza agencija nadležnih za odgoj i obrazovanje je organizirati stručne skupove vezane uz planiranje i izvođenje izvanučioničke nastave.

IV. SIGURNOST UČENIKA

Članak 27.

(1) Odabir odredišta izvanučioničke nastave i način prijevoza ne smije ugrožavati zdravlje ili sigurnost učenika.

(2) Ako to zahtijeva program izvanučioničke nastave, učenici i roditelji trebaju dobiti popis prikladne obuće, odjeće ili opreme.

(3) U slučaju političkih nemira, terorističkih napada, elementarnih nepogoda, epidemija bolesti ili nastajanja drugih okolnosti koje bi ugrozile zdravlje i sigurnost učenika i učitelja, a nakon temeljite procjene stupnja opasnosti i preporuke nadležnih institucija Republike Hrvatske školski odbor ima pravo zabraniti provođenje izvanučioničke nastave uz prijedlog načina drukčije realizacije, ako je to moguće.

(4) Za prijevoz učenika smiju se koristiti samo prijevozna sredstva u skladu s propisima o sigurnom prijevozu djece.

(5) U slučaju da je učenika potrebno odvesti liječniku, jedan od učitelja obvezno mora ići s učenikom te odmah izvijestiti roditelja o mjestu boravka djeteta (bolnica i sl.) i prirodi bolesti ili ozljeda.

Članak 28.

(1) U izvanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti ne mogu sudjelovati osobe koje nisu učenici ili djelatnici školske ustanove odnosno one osobe koje učitelji nisu naveli vezano uz ostvarivanje predviđenih ciljeva.

(2) Iznimno, u aktivnostima iz stavka 1. ovog članka mogu sudjelovati osobe koje su pratnja učenicima s teškoćama o čemu odlučuju ravnatelj, razrednik i stručni suradnici školske ustanove.

Način ugovaranja i financiranja izvanučioničke nastave

Članak 29.

(2) Roditelji potpisuju ugovor za višednevnu izvanučioničku nastavu ili posjet s davateljem usluga čiju su ponudu odabrali i sve troškove izravno uplaćuju sukladno potpisanome ugovoru.

(4) Za višednevnu izvanučioničku nastavu koja se provodi u odmarališima za djecu ili drugim objektima osnivača, školska ustanova potpisuje ugovor s osnivačem, odnosno ustanovom osnivača koja upravlja objektom te roditelji sve troškove izravno uplaćuju sukladno potpisanome ugovoru.

(5) Za poludnevni ili jednodnevni školski izlet i terensku nastavu za koju se angažira davatelj usluga sukladno članku 12. stavku 4. Pravilnika, školska ustanova potpisuje ugovor s davateljem usluga čiju su ponudu odabrali roditelji te roditelji sve troškove izravno uplaćuju sukladno potpisanome ugovoru.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

(sukladno Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvođenju izleta, ekskurzija i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole (»Narodne novine«, br. 81/15.) koji je stupio na snagu 30. srpnja 2015.)

Članak 14.

Obrazac poziva za organizaciju jednodnevne izvanučioničke nastave briše se. Obrazac poziva za organizaciju višednevne izvanučioničke nastave mijenja se.

Članak 15.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, dovršit će se prema odredbama Pravilnika o izvođenju izleta, ekskurzija i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole (Narodne novine, broj 67/14.).

Članak 16.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZAC POZIVA ZA ORGANIZACIJU VIŠEDNEVNE IZVANUČIONIČKE NASTAVE

Broj poziva	

1.	**Podaci o školi:**	*Upisati tražene podatke*				
	Ime škole:					
	Adresa:					
	Mjesto:					
	Poštanski broj:					

2.	**Korisnici usluge su učenici**		**razreda**

3.	**Tip putovanja:**	*Uz planirano upisati broj dana i noćenja*	
	a) Škola u prirodi	dana	noćenja
	b) Višednevna terenska nastava	dana	noćenja
	c) Školska ekskurzija	dana	noćenja
	d) Posjet	dana	noćenja

4.	**Odredište**	*Upisati područje ime/imena države/država*	
	a) u Republici Hrvatskoj		
	b) u inozemstvu		

5.	**Planirano vrijeme realizacije** *(predložiti u okvirnom terminu od dva tjedna)*	od		do		20
		Datum	*Mjesec*	*Datum*	*Mjesec*	*Godina*

6.	**Broj sudionika**	*Upisati broj*	
	a) Predviđeni broj učenika		s mogućnošću odstupanja za tri učenika
	b) Predviđeni broj učitelja		
	c) Očekivani broj gratis ponuda za učenike		

7.	**Plan puta**	*Upisati traženo*
	Mjesto polaska	
	Usputna odredišta	
	Krajnji cilj putovanja	

8.	**Vrsta prijevoza**	*Traženo označiti ili dopisati kombinacije*
	a) Autobus koji udovoljava zakonskim propisima za prijevoz učenika	
	b) Vlak	
	c) Brod	
	d) Zrakoplov	
	e) Kombinirani prijevoz	

9.	**Smještaj i prehrana**	*Označiti s X jednu ili više mogućnosti smještaja*
	a) Hostel	
	b) Hotel	(upisati broj ***)
	c) Pansion	
	d) Prehrana na bazi polupansiona	
	e) Prehrana na bazi punoga pansiona	
	f) Drugo *(upisati što se traži)*	

10.	**U cijenu ponude uračunati:**	*Upisati traženo s imenima svakog muzeja, nacionalnog parka ili parka prirode, dvorca, grada, radionice i sl. ili označiti s X (za e)*

a)	Ulaznice za	
b)	Sudjelovanje u radionicama	
c)	Vodiča za razgled grada	
d)	Drugi zahtjevi	
e)	Prijedlog dodatnih sadržaja koji mogu pridonijeti kvaliteti realizacije	

11. U cijenu uključiti i stavke putnog osiguranja od:		*Traženo označiti s X ili dopisati (za br. 12)*
a)	posljedica nesretnoga slučaja i bolesti na putovanju	
b)	zdravstvenog osiguranja za vrijeme puta i boravka u inozemstvu	
c)	otkaza putovanja	
d)	troškova pomoći povratka u mjesto polazišta u slučaju nesreće i bolesti	
e)	oštećenja i gubitka prtljage	

12. Dostava ponuda			
Rok dostave ponuda je			*(datum)*
Javno otvaranje ponuda održat će se u Školi dana		u	sati.

1. **Prije potpisivanja ugovora za ponudu odabrani davatelj usluga dužan je dostaviti ili dati školi na uvid:**

   a) Dokaz o registraciji (preslika izvatka iz sudskog ili obrtnog registra) iz kojeg je razvidno da je davatelj usluga registriran za obavljanje djelatnosti turističke agencije.

   b) Presliku rješenja nadležnog ureda državne uprave o ispunjavanju propisanih uvjeta za pružanje usluga turističke agencije – organiziranje paket-aranžmana, sklapanje ugovora i provedba ugovora o paket-aranžmanu, organizaciji izleta, sklapanje i provedba ugovora o izletu.

2. **Mjesec dana prije realizacije ugovora odabrani davatelj usluga dužan je dostaviti ili dati školi na uvid:**

   a) dokaz o osiguranju jamčevine (za višednevnu ekskurziju ili višednevnu terensku nastavu).

   b) dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu koju turistička agencija prouzroči neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza iz paket-aranžmana (preslika polica).

Napomena:

1) Pristigle ponude trebaju sadržavati i u cijenu uključivati:

   a) prijevoz sudionika isključivo prijevoznim sredstvima koji udovoljavaju propisima

   b) osiguranje odgovornosti i jamčevine

2) Ponude trebaju biti :

   a) u skladu s propisima vezanim uz turističku djelatnost ili sukladno posebnim propisima

   b) razrađene po traženim točkama i s iskazanom ukupnom cijenom po učeniku.

3) U obzir će se uzimati ponude zaprimljene u poštanskome uredu ili osobno dostavljene na školsku ustanovu do navedenoga roka.

4) Školska ustanova ne smije mijenjati sadržaj obrasca poziva, već samo popunjavati prazne rubrike .

Potencijalni davatelj usluga može dostaviti i prijedlog drugih pogodnosti ili sadržaja koje može ponuditi vezano uz objavljeni poziv, ako je to školska ustanova označila pod brojem 10. točke e) obrasca. U slučaju da isti iziskuje povećanje troškova po učeniku, potencijalni davatelj ih je dužan obrazložiti.